

Lengte

11 km

Start- en eindpunt

Natuurpoort De Roovertsche Leij
Gorps Baantje 1
5051 PX Goirle

Openbaar vervoer

Bushalte Natuurpoort Roovertsche Leij, Lijn 450 Tilburg - Turnhout (www.delijn.be). Naar startpunt 100 meter.

Parkeren

Parkeerplaats
Natuurpoort De Roovertsche Leij, Gorps Baantje 1, 5051 PX Goirle

Horeca

Natuurpoort De Roovertsche Leij
Gorps Baantje 1
5051 PX Goirle

klooster Nieuwkerk
Nieuwkerk 2
5051 PN Goirle

Bij Botermans
Grens 9
2382 Poppel/Ravels

gasterij De Nieuwe Hoef
Gorp aan de Ley 1
5081 NZ Hilvarenbeek

Op enkele punten onderweg zijn banken en picknickplaatsen ingericht.

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

01-03-2024

Grenzeloos Wandelen

Deze grensoverschrijdende rondwandeling gaat door het gebied ten zuiden van Goirle met het gehucht Nieuwkerk en Landgoed Gorp en Roover en het ten noorden van Poppel gelegen coulisselandschap met het oude buurtschap Maarle. Vanaf Natuurpoort Roovertsche Leij wandelen we langs de Nederlands-Belgische grens richting Nieuwkerk om bij KNP 62 door het kleine Belgische buurtschap Withuis te wandelen. Langs bos en beemd gaat de route naar het oude gehucht Maarle. Vanaf hier is de voormalige Belgisch-Nederlandse grensovergang dichtbij. Weer terug over de grens wandelen we langs de zuidzijde van het Landgoed Gorp en Roover naar het beekdal van de Roovertsche Leij. We volgen deze meanderende beek stroomafwaarts om dan door te steken naar het ven De Moerkes. Door het sterrebos De Warande komen we in het hart van het Landgoed Gorp en Roover bij Landhuis De Leenhof. Langs de zestiende eeuwse langgevelboerderij Klein Hoef en via de Paradijsbrug over de Roovertsche Leij keren we terug naar het startpunt: Natuurpoort De Roovertsche Leij.

De rondwandeling verloopt voor het grootste gedeelte via de knooppunten van Wandelrouten netwerk VisitBrabant en in België via de routemarkeringen van het Wandelrouten netwerk Antwerpen - Kempen: 64 - 09 - 62 - 99 - 98 - 90 - 01 93 - 92 - 64

Routebeschrijving

1 Voor deze rondwandeling vertrekken we vanaf de parkeerplaats van Natuurpoort Roovertsche Leij. We gaan vanaf vertrek naar de rotonde van de N630, de drukke Turnhoutsebaan, die we oversteken en het paadje langs het Nieuwkerksbaantje volgen richting het gehucht Nieuwkerk, dat vroeger Steenvoort werd genoemd en deel uit maakt van het Natuurgebied Ooijevaarstnest van Brabants Landschap. We blijven op het Nieuwkerksbaantje en passeren KNP9. Even verderop bereiken KNP62. Bij KNP62 staan we aan de plek waar aan de rechterzijde eens het buitenhuis 'Dennenoord' (1824) van de familie Van Hogendorp was gebouwd. We slaan linksaf bij KNP62, waar een gele fiets met verwijzing naar Brasserie Nieuwkerkse Hoeve ons de weg wijst. We laten hier Nederland achter ons en wandelen België in door het kleine buurtschap Withuis. De route gaat met de bocht mee naar links tot we bij Brasserie Nieuwkerkse Hoeve staan. We volgen het verharde pad naar rechts en door het bos wandelen we voorbij de routemarkeringen richting KNP99. De weg slingert langs bos en open gebied tot we aan de eerste bebouwing komen van het gehucht Maarle bij KNP99. Voorbij aan de agrarische bebouwing bereiken we KNP98 op de kruising van de Voortjesweg en de Nieuwstraat. Hier staat een witgeschilderd, bakstenen pijlerkapelletje met pannen ezelsrug, waarin een beeld van Onze Lieve Vrouw van Lourdes geplaatst is.

2 Op dit punt bij KNP98 slaan we linksaf de Nieuwstraat in. Aangekomen op de Y-splitsing houden we links aan. We volgen het smalle asfalt weggetje (Nieuwstraat) langs een aantal typisch Belgische optrekjes tot we bij Grenspaal 210 aan de linker kant van de weg komen. Hier wandelen we rechtsaf over de Turnhoutsebaan langs de Belgisch-Nederlandse grens tot we bij het tankstation Van Raak aan de voormalige grensovergang Poppel staan. Onze route gaat bij KNP90 even naar links langs het voormalige douanekantoor en dan na de oversteek van de Nederlands-Belgische grens rechtsaf het bospad in. Hier betreden we Landgoed

Gorp en Roovert, een particulier landgoed dat eigendom is van familie Van Puijenbroek en Brabants Landschap. We volgen het brede zandpad langs de Reeënboschen aan de zuidzijde van het landgoed en met onze landgrens aan de rechterzijde. We passeren we KNP1 en krijgen naar links tussen de bomen door over het vennetje en de moerassige omgeving zicht op het jachthuis (1929) met zijn hoge bakstenen brandtoren (1949). De route maakt een bocht naar links voorbij aan een witgeschilderd bakstenen huis (1940) in het bos met voor het landgoed kenmerkende roodgroene zandloper luiken. We steken met de houten vlonderbruggetje de Roovertsche Leij over. Bij het infopaneel volgen we naar links de oever van de meanderende Roovertsche Leij. De beekbedding is omzoomd met bomen en we wandelen voorbij aan steile, geërodeerde buitenbochten en binnenbochten met zandige, slibrijke strandjes. Wij lopen stroomafwaarts en zien aan de overzijde opnieuw het jachthuis met brandtoren.

3 Bij de eerste mogelijkheid gaat onze route rechtsaf en verlaten we het beekdal van de Roovertsche Leij. We volgen de groengele markering van het wandelroutenetwerk en bereiken na 200 meter het aan de rechterzijde gelegen ven De Moerkes, dat zijn naam aan deze rondwandeling heeft gegeven. In de bocht slaan we linksaf en volgen het bospad langs de sloot door het dennenbos tot we op het brede onverharde pad met aanliggend fietspad uitkomen. Onze route gaat linksaf. De kruising met de Sinteldreef steken we over en slaan dan verderop rechtsaf bij de groengele markering. Langs de sluitbalk wandelen we de lange bomenlaan in van bosgebied De Warande, een klein sterrebos met in het centrum van De Warande een rond laantje langs een visvijver met een klein eilandje erin. De bomenlaan door De Warande leidt ons aan het eind naar Landhuis De Leenhof en KNP93.

4 We laten Landhuis De Leenhof achter ons en wandelen vanaf KNP93 in zuidwestelijke richting naar KNP9. Hier passeren we de gerestaureerde langgevelboerderij Klein Hoef, een met riet gedekte langgevelboerderij uit het begin van de zestiende eeuw. Op de T-splitsing houden we rechts aan, waar Gorp overgaat in het Gorps Baantje. De route leidt ons naar de Paradijsbrug over de Roovertsche Leij. Als we verder wandelen, komen we langs KNP92 en verderop aan de rechterzijde voorbij het

toegangslaantje naar de Nieuwe Hoef, een originele en monumentale tiendhoeve uit 1641 die beperkt open is als horeca. Het laatste traject over het Gorps Baantje brengt ons terug naar KNP64 en het startpunt van de rondwandeling, Natuurpoort Roovertsche Leij.

Omgevingsinformatie

Maarle

Dit oud landelijk gehucht met veel boerderijen komt al voor op een kaart uit 1775, die in opdracht van Keizerin Maria-Theresia en Keizer Jozef II van de toenmalige Oostenrijkse Nederlanden is gemaakt door Generaal Joseph-Jean-François, Graaf de Ferraris (1726-1814). Het gehucht ligt op de noordelijke punt van de Gemeente Poppel/Ravels. De naam kan worden afgeleid van 'Mare', wat zoveel betekent als meer, poel of moeras. Midden in het gehucht staat op de kruising van de Voortjesweg en de Nieuwstraat een witgeschilderd, bakstenen pijlerkapelletje met pannen ezelsrug, waarin een beeld van Onze Lieve Vrouw van Lourdes geplaatst is.

Landgoed Gorp en Rovert

Gorp en Rovert is een particulier landgoed dat in 1920 deels en in 1939 bijna helemaal eigendom wordt van textielabrikant Eduard Joseph van Puijbroek (1879-1948) uit Goirle. Het heeft een oppervlakte van bijna 1200 ha, waarvan ongeveer 800 ha bos en 370 ha landbouwgrond. Al in de 13e eeuw wordt dit gebied in cultuur gebracht en als leengoed uitgegeven door de Hertogen van Brabant. Deze oude ontginningen met de omringende bossen en woeste gronden zijn belangrijk geweest voor het ontstaan en uitbreiding van het landgoed en het komt in de loop der tijd steeds meer in één hand. In 1868 komt het landgoed in bezit van de adellijke Spaanse familie Zerezo de Tejade. Doordat de gemeente Hilvarenbeek geld nodig heeft, kan Baron Eugène François Joseph Zerezo de Tejade (1824-1887) het landgoed uitbreiden met de aankoop van gemeenschappelijke gronden, die na de Franse Tijd eigendom zijn geworden van de gemeente. In 1894 komt het landgoed opnieuw onder de hamer en gaat over in handen van belastinginspecteur Wilhelmus Jan Hubert van Beusekom (1855-1939) en notaris Emile Huijsmans (1850-1920). In 1920 verkoopt de weduwe Huijsmans haar gebied Rovert aan Eduard van Puijbroek en in 1939 wordt het grootste gedeelte van Gorp gekocht van de familie van Beusekom. Het resterende gedeelte van Gorp gaat in de zestiger jaren over naar de Het Brabants Landschap.

Roovertsche Leij

De Roovertsche Leij of Aa is een beek die in de Nederlands-Belgische grensregio ten zuidoosten van Poppel ontstaat uit de samenvloeiing van de Heesdijkse Loop en de Straatloop. Het riviertje stroomt vandaar langs het natuurreservaat Tulderse Beemden om dan bij Grenspaal 209 de Belgisch-Nederlandse grens te passeren. Hier zoekt het stroompje over een lengte van 5 km meanderend zijn weg door het Landgoed Gorp en Rovert om iets ten zuiden van Goirle samen te vloeien met de Poppelse Leij. De Roovertsche Leij is weinig vergraven en slingert nog geheel natuurlijk door het bos.

Vooral het bosgebied op het eerste traject na de grens behoort tot de meest waardevolle broekbossen van Midden-Brabant. Hier komen plaatselijk door de natte bosvegetaties onder meer het moerasviooltje en veenmossen voor. Eenmaal buiten het Landgoed Gorp en Roover is de beekloop rechtgetrokken.

Jachthuis met Brandtoren

In geaccidenteerd terrein in het zuidwestelijke gedeelte van het landgoed Gorp en Roover ligt een jachthuis (1920) met brandtoren (1946-1947), gebouwd door de Goirlese textielfabrikant Eduard van Puijtenbroek met kenmerken van de Chaletstijl. Het geheel is gelegen op de westoever van de meanderende Roovertsche Leij. Jachthuis en de brandtoren, gemetseld met gesinterde paarsrode handgevormde baksteen in kruisverband, vormen één geheel. Het gezamenlijk rondboogportiek is aan de voet van de toren. De brandtoren heeft op elke van de zeven bouwlagen in de west- en oostgevel een smal zesruits roedenraam en zware gesmede balkankers. Het uitzichtplatform is een houten opbouw onder een plat dak met groot overstek. Het jachthuis bestaat uit souterrain, hoofd- en zolderverdieping en is gedekt met een samengesteld schilddak en aan de voorkant een zadeldak met groot overstek. In de voorgevel is de woonverdieping uitgebouwd met een erker en op de zolderverdieping onder het dakoverstek is een loggia. Aan de achterzijde op de verdieping is een uitgebouwd houten balkon. In het houtwerk van balkon, erker, loggia en dakoverstek is veel snij- en profielwerk toegepast. Opvallend aan de zuidzijde is een klokkenstoel met luidklokje. Jachthuis en brandtoren zijn een architectuurhistorisch juweeltje.

De Warande

Dit klein sterrebos van 6,5 hectare heeft een cultuurhistorische en landschappelijke waarde. Het bestaat uit een trapeziumvormige omtrek en acht lanen die vanuit de hoekpunten en de zijden van het trapezium naar het midden lopen. Op de kadastrale kaart van 1820 is maar één laan aangegeven, op latere topografische kaarten meerdere. Dit sterrebos een buitengewoon waardevol landschappelijk element uit de achttiende eeuw als sierelement en voor de jacht. In het centrum van De Warande bevindt zich een visvijver, waarin een klein eilandje ligt. Waarschijnlijk behoort dit eilandje vanouds tot de inrichting van De Warande en de aanleg lijkt geïnspireerd te zijn op het graf van Rousseau (uit 1778), op een eilandje in de vijver van de buitenplaats Erminonville in Frankrijk. Niet alle paden zijn onderhouden, maar ze zijn wel herkenbaar. Eén van de lanen is gericht op de koepelkamer van Landhuis De Leenhof. De Warande is een essentieel onderdeel van het landgoed en vormt samen met Landhuis De Leenhof, het Kasteeltje op Gorp en het Jagershuis een duidelijke verwijzing naar de vroegere functie ten behoeve van de jacht en de recreatie.

Landhuis De Leenhof

In de 17e eeuw is er al sprake van een huis op Gorp, genaamd 'de Montenshoeve' en in de 18e eeuw als 'Leenhofke op Gorp'. Volgens de overlevering zou op deze deels omgrachte Kempische herenboerderij met torentje taalgeleerde, humanist en arts Johannes Goropius Becanus (1519-1572) als Jan Gerartsen van Gorp geboren zijn. Een gevelsteen verwijst naar deze wellicht beroemdste inwoner van Hilvarenbeek, die in 1569 het boek 'Origines Antwerpianae' uitbracht. Het boekwerk gaat over de oorsprong van de taal. In zijn werk gaat Johannes Goropius Becanus op zoek naar de oudste taal van de wereld, de oertaal en komt tot de conclusie dat het Nederlands de oudste taal is en dat Adam en Eva dus Nederlands spraken. De Leenhof is het centrum van het oude Leengoed Gorp, waarvan Wouter van Gorp in 1312 leenman was. In de eeuwen daarna is het eigendom geweest van een groot aantal families, die Landgoed Gorp en Roover in bezit hebben gehad. De familie Van Gorp alias Schellekens blijft leenman tot 1556. Zij worden opgevolgd door Peter Cornelis Daems en in 1589 door de familie Montens. In 1758 wordt Cornelis Bles uit Tilburg de nieuw eigenaar en in 1819 in handen van ridder Paul Joseph Jean de Bosschaert, heer van Bouwel, woonachtig te Antwerpen. Nu is deze buitenplaats met zijn opvallend achtkantig theehuis met rieten dak en gevelsteen privé bezit.

De Moerkes Ven Route, 11 km

Aangemaakt voor: Charles Aerssens

Copyright Topografische Dienst Kadaster, Emmen